

Aan

SJPS
MVWS

Deadline: 13 juni 2025

nota

TER BESLISSING

Kabinetsreactie advies Staatscommissie MDMA

Datum

11 juni 2025

Kenmerk

4137594-1084480-VGP

Zaaknummer

1084480

Afschrift aan

MVWS

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

Met deze nota wordt uw goedkeuring gevraagd om de kabinetsreactie op het advies van de Staatscommissie MDMA aan de Kamer te verzenden. De kabinetsreactie is via het ambtelijk voorportaal Commissie Sociaal Domein (CSD) en de Raad Sociaal Domein (RSD) doorgeleid naar de Ministerraad van 13 juni.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd na instemming in de MR akkoord te gaan met verzenden van de kabinetsreactie aan de Tweede Kamer, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid.

Deze nota wordt voorgelegd aan SJPS vanwege zijn verantwoordelijkheid voor het dossier drugs en voor het dossier ggz, en aan MVWS vanwege zijn verantwoordelijkheid voor het onderwerp geneesmiddelen.

De kabinetsreactie is voorafgaand aan de CSD separaat aan MJenV voorgelegd, vanwege zijn medeverantwoordelijkheid voor de Opiumwet. MJenV was akkoord.

3. Kernpunten

- De staatscommissie MDMA is ingesteld door kabinet Rutte IV;
- De opdracht was om de status van XTC (MDMA) in het kader van de volksgezondheid te onderzoeken en advies uit te brengen over de voor- en nadelen van medicinaal gebruik, met inbegrip van een analyse vanuit verschillende disciplines van risico's voor de gezondheid, preventie en de Europese context en relevante verdragen;
- De staatscommissie heeft op 6 juni 2024 haar adviesrapport "MDMA: voorbij de extase" aangeboden aan de toenmalige minister voor Medische Zorg. De minister heeft het advies onverkort aan de Tweede Kamer gestuurd;
- De Staatscommissie heeft zich voor het advies gericht op zowel recreatief gebruik van XTC/MDMA als op medicinaal gebruik (de therapeutische toepassing van MDMA bij psychiatrische aandoeningen, voornamelijk bij de behandeling van PTSS).
- Ten aanzien van recreatief gebruik is de reactie van het kabinet op de belangrijkste aanbevelingen:
 - De aanbeveling om onder de huidige omstandigheden de plaatsing van MDMA op Lijst I van de Opiumwet te handhaven is in lijn met het Hoofdlijnenakkoord waarin is aangegeven dat "Het blijft verboden drugs te

bezitten, verkopen of produceren". De plaatsing van MDMA op de Opiumwetlijsten zal niet aangepast worden;

- Het kabinet is het eens met de aanbeveling om huidig beleid gericht op bevorderen van de gezondheid en het niet criminaliseren van de gebruiker te continueren. Tegelijkertijd is het van belang om de productie en handel van drugs op te sporen en mensen hiervoor te vervolgen vanwege de ontwrichtende effecten op onze maatschappij;
 - De staatscommissie adviseert voorlichting gericht op de doelgroep die ecstasy wil gebruiken en acht algemene publiekscampagnes niet raadzaam. Het kabinet gaat in op het belang van preventie en doelgroepgerichte voorlichting en geeft aan op welke manieren dat nu al gebeurt. Daarnaast wordt in de reactie gewezen op drugspreventie als belangrijk onderdeel van de samenhangende effectieve preventiestrategie en op de gerichte campagne die in ontwikkeling is en die voornamelijk mensen zal aanspreken die drugs gebruiken;
 - Het kabinet onderschrijft de aanbeveling om bij de aanpak van drugscriminaliteit in te zetten op preventie van de zogenaamde 'jonge aanwas' en licht toe wat er op dit terrein al gebeurt;
 - Het kabinet is het eens met de aanbeveling om monitoring van gebruik en incidenten te continueren;
 - In reactie op de aanbeveling om een visie op het Nederlandse drugsbeleid te ontwikkelen geeft het kabinet aan dat, zoals ook in het regeerprogramma is opgenomen, we de strategische visie op drugs doorontwikkelen en (inter)nationaal uitdragen. Daarnaast wijst het kabinet op de huidige beleidsontwikkeling en de brief over het drugsbeleid die recent aan de TK is gestuurd;
 - Het kabinet is het eens met het pleidooi dat het politieke debat over de toekomst van het drugsbeleid op basis van wetenschappelijke inzichten gevoerd moet worden.
- Ten aanzien van de therapeutische toepassing van MDMA is de reactie van het kabinet op de belangrijkste aanbevelingen:
 - De staatscommissie adviseert om de medische toepassing van MDMA bij PTSS zo snel mogelijk in Nederland te ontwikkelen. Het kabinet benadrukt het belang van de reguliere routes voor geneesmiddelenontwikkeling, zodat registratieautoriteiten zoals het CBG of de EMA de balans tussen werkzaamheid en veiligheid kunnen beoordelen voordat het wordt ingezet in de medische praktijk. De toenmalige minister van VWS heeft, samen met ZonMw, 2,6 miljoen euro beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de ontwikkeling van psychedelica als behandeling.
 - De staatscommissie adviseert om beleid te maken voor mensen die via zelfmedicatie een therapeutische toepassing zoeken. In de kabinetsreactie wordt beschreven op welke wijze de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd toezicht kan houden op gebruik van MDMA of andere potentieel schadelijke psychoactieve stoffen buiten de gevestigde, gereguleerde medische en onderzoekskaders. In de reactie wordt ook gewezen op de handreiking van de beroepsgroep voor de therapeutische toepassing van psychedelica, en websites van het Trimbos-instituut en van Jellinek.

Datum

11 juni 2025

Kenmerk

4137594-1084480-VGP

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De opdracht voor de Staatscommissie was onderdeel van het Coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV.

Binnen de Tweede Kamer wordt verschillend gedacht over het reguleren van recreatief gebruik van MDMA. In het Hoofdlijnenakkoord is opgenomen "Het blijft verboden drugs te bezitten, verkopen of produceren."

De Tweede Kamer heeft belangstelling voor therapeutisch gebruik van MDMA en psychedelica. Op 3 oktober vorig jaar heeft de Tweede Kamercommissie voor VWS een gesprek gehad met de staatscommissie over haar adviesrapport. De Tweede Kamer heeft in 2022 een rondetafelgesprek gehouden over het therapeutisch/medisch gebruik van psychedelica. Vooral D66 (leden Sneller en Paulusma) heeft zich de afgelopen jaren hard gemaakt voor meer inzet op dit thema, vooral voor patiënten met behandelresistente psychiatrische aandoeningen.

Datum

11 juni 2025

Kenmerk

4137594-1084480-VGP

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Verschillende betrokken partijen (experts, maatschappelijke organisaties) pleiten voor een duidelijke visie en strategie van het kabinet gericht op de aanpak van de huidige drugsproblematiek.

De belangstelling voor de therapeutische toepassing van MDMA en psychedelica is de afgelopen jaren toegenomen, mede door grote media-aandacht voor het onderwerp. Het 'Signalement Therapeutische toepassingen van psychedelica' van ZonMw geeft aan dat naar schatting 200.000 mensen in Nederland lijden aan een behandelresistente psychiatrische aandoening en dat behandeling met psychedelica verbetering kan opleveren voor deze patiënten. Ook uit de 'Kwalitatieve verdieping analyse hiaten geneesmiddelen-ontwikkeling' van KPMG komt naar voren dat psychedelica een rol kunnen spelen, bijvoorbeeld in de behandeling van depressies, en dat de behandelbehoefte op dit gebied groot is.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De kabinetsreactie is geschreven door directies VGP (recreatieve deel) en GMT (medische deel) en afgestemd met directie CZ, de IGJ en het ministerie van JenV. Daarnaast is het Trimbos-instituut om advies gevraagd.

h. Toezeggingen

Geen nieuwe toezeggingen. We doen de toezegging af dat het kabinet zal reageren op het advies van de staatscommissie MDMA.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum

11 juni 2025

Kenmerk

4137594-1084480-VGP